www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئەۋلاد گۈرۈپپىسى
ئۇيغۇرچە ئىلمىي ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
ئۇيغۇر كىتاب توری

دوست — دوستنىڭ ئەينىكى

نەجىبە ئەمەن

بسم اللەالرحمن الرحيم

كىشىلىك تۇرمۇشتا ھەرخىل زۆرۈرىيەتلەر سەۋەبىدىن ھەرخىل سالاھىيەتتىكى كىشىلەر بىلەن ئارىلىشىشقا توغرا كېلىدۇ. شۇنداقلا يەنە زۆرۈرىيەتسىز بولسىمۇ مىجەز ـ خۇلق شەكلەن ماس كېلىپ قېلىش، بىرەر مەسىلىگە قارىتا قارىشى ئوخشاپ قېلىش، ياكى بىر ـ بىرىگە قىزىقىپ قېلىش ۋە ياكى دوستۇمنىڭ دوستى بولۇپ ئارىلىشىپ دوستلىشىپ قېلىشتەك ئەھۋاللارمۇ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ.

بۇرده ئىبنى ئەبى مۇسا ئۆزىنىڭ ئاتىسىدىن رىۋايەت قىلىدۇكى، رەسۇلىللاھ مۇنداق دەيدۇ: ياخشى ھەمراھ خۇددى ئىپار سانقۇچىغا ئوخشايدۇ. ئىپار سانقۇچىنىڭ ياكى ئىپارىدىن سېتىۋالسەن ياكى ئىپارىنىڭ خۇشبۇيىدىن پۇرايسەن. تۆمۇرچىنىڭ كۆيۈكى بولسا، بەدىنىڭ ياكى كىيىمىڭنى كۆيدۇرىدۇ ياكى ئۇنىڭ سېسىق پۇرىقى بۇرنۇڭغا كىرىدۇ. («سەھىھۇل-بۇخارى»، 108 ـ بەت)

كىشىلىك دۇنياسى ئادەملەر بىلەن تولغان. ھايانتا بولغان مۇھەببەت، كىشىلىك تۇر-مۇشقا بولغان قىزغىنلىق ئادەملەر بىلەن ئادەملەرنى بىر ـ بىرىگە باغلايدىغان دوستلاشتۇرىدى-غان تۇرتكىلىك كۈچ. رەسۇلىللاھ ھەدىستە مۇنداق دەيدۇ: «مۇئمىن — چىقىشىپ دوست بولۇپ ئۆتكۈچىدۇر، چىقىشىپ، دوستلىشىپ ئۆتمىگەن كىشىدە ياخشىلىق يوق» (ئىمام ئەھمەد، ئىمام تىبرانى، ئىمام ھاكىم توپلىغان). دەرۋەقە كىشىلەر بىلەن چىقىشىپ دوستلىشىپ ئۆتۈش ئىنتايىن ياخشى ئىش. ھايات سەپىرىدە دىيانەتلىك، ئېتىقادلىق، پەزى-لەتلىك، ۋاپادار دوستلار بىلەن بىللە بولۇش تېخىمۇ خۇشاللىنارلىق ئىش. ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلىدۇكى، رەسۇلىللاھ مۇنداق دەيدۇ: «پاك، بۇيۇك ئاللاھ بىرەر بەندىسىنى دوست تۇتسا جىبرىئىلغا: ئاللاھ پالانى كىشىنى دوست تۇتتى، سەنمۇ ئۇنى دوست تۇتقىن دەيدۇ. ئاندىن جىبرىئىل ئاسماندىكىلەرگە: ئاللاھ پالانى ئادەمنى دوست تۇتتى. سىلەرمۇ ئۇنى دوست تۇتۇڭلار دەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇنى ئاسماندىكىلەرمۇ دوست تۇتىدۇ. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇنى زېمىندىكىلەرمۇ دوست تۇتىدۇ.» («ھەدىس ـ شەرىفتىن ئۇنچە ـ مارجانلار»، 637 ـ بەت) دېمەك، يۇقىرىقى ھەسىلەردىن مۇئمىنلەر ئارىسىدىكى قېرىنداش-لىق، دوستلۇق رىشتىنىڭ ئاسمان ۋە زېمىن ئارىسىدا قانچىلىك پۇختا باغلىنىشىقا، قانچە-لىك كاتتا دەرىجىگە ئىگە ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ.

جەمئىيەتتىكى ئادەملەرنىڭ ئېتىقادى، بىلىم قۇرۇلمىسى، تەربىيىلىنىش ئەھۋالى، مەقسەت ـ مۇددىئالىرى، مىجەز ـ خۇلقى، جەمئىيەتتە تۇتقان ئورنى، ئىجتىمائىي داائىرىسى، مەسىلىلەرگە ۋە شەيئىلەرگە تۇتقان پوزىتسىيىسى، مەدەنىيەت سەۋىيىسى ئوخشاش بولمىغا-لىقتىن ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت جەريانىدا كىشىلەر ئارىسىدا ئوخشاش بولمىغان پىكىر ئىختە-لاپلىرىنىڭ بولۇشى ۋە بۇ جەريانىدا شەكىللەنگەن كۆڭۈلسىزلىكلەرنىڭ بولۇشى مۇقەررەر.

ئالاقە داائىرىسىز كىچىگەن، ئېھتىياج ھەر خىللاشقان مۇشۇنداق مۇرەككەپ ھاياتىي دۇنيادا كىشىلەرنىڭ ئۆزئارا يېقىنلىق، بېقىندىلىق مۇناسىۋىتىدىن باشقا يەنە كەسپىي ۋە

www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ئىلمىي ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
ئۇيغۇر كىتاب توری
ئەۋلاد گۈرۈپپىسى

ئىجتىمائىي جەھەتتىكى رىقابەتلىرىمۇ كۈنسېرى چوڭقۇرلاشماقتا. رىقابەت بەيگىسىدىكى كىشىلەر، ھەرخىل تاللاشلار ئارا بىرده بۇ ئىش بىلەن مەشغۇل بولۇپ، بىرده ئۇ ئىش بىلەن مەشغۇل بولۇپ، بىرده ئۇنىڭ بىلەن ئالاقه باغلاپ، بىرده بۇنىڭ بىلەن دوستلىشىپ ھاياتلىق چەمبىرىكىده توختىماي ئايلانماقتا. تۆۋەنده ھاياتلىق چەمبىرىكىده پاسسىپ رول ئوينىۋاتقان بىر نەچچه تۈرلۈك كىشىلەرگه نەزەر سېلىپ باقايلى: رىقابەتنىڭ ھەقىقىي مەنىسىنى چۈشەنمىگەن بەزى كىشىلەر رىقابەتتىن ئىبارەت بۇ «دەستەك» تىن پايدىلىنىپ باشقىلارغا زىيان سېلىش ھېسابىغا ئۆزى پايدا ئېلىشتەك ئىنسانىي خىسلەتتىن خالىي ھالدىكى «ئۇتۇق» تىن بەھرىمەن بولۇشماقتا. بەزىلەر دۇنيا بايلىرى ئالدىدا تىلغا ئالغۇچىلىكى يوق ئانچىكىم روزىغارلىرى ئۈستىده توختىماي ماختىنىپ تەكەببۇرلۇق قىلىشسا، بەزىلەر ھالال ـ ھارام، مىنىڭ پەرقىگه باقماي يىغقان پۇل ـ پۇچەكلىرىدىن ماختىنىپ، پېقىر ـ مىسكىنلەرگه ھومىيىشىپ يۈرۈشمەكته. يەنه بەزىلەر ئۆي ـ بىسات، كىيىم ـ كېچەك، زىبۇ ـ زىننەتتىن ئىبارەت ماددىنىڭ قۇللىرىغا ئايلىنىپ، ئىنسانىي غۇرۇر، مىللىي ئەخلاق ۋە مۇقەددەس ئەنئەنىلەرگه پىسەنت قىلماي، رىقابەت جەريانىدا بىرده مەۋھۇم خۇشلۇقتىن شادلىنىپ قىنى ـ قىنىغا پېتىشماي غۇجمەكلىشىپ، بىرده ھەسرەتلىك پىغانلىرىنى يوشۇرالماي ئاھ ئۇرۇشۇپ يۈرۈشمەكته. يەنه بەزىلەر بارىكى، خۇددى لۇئىيه رەھبىرى كازافى ئېيتقاندەك، قىممەتلىك ۋاقىتلىرىنى «باشقىلار بىلەن ئاتالمىش دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئورنىتىشتەك بىھۇده ئىشلارغا سەرپ قىلىشقا مەجبۇر بولىشىدۇ.» جەمئىيەتتىكى مۇشۇنداق ئاتالمىش دوستلۇق مۇناسىۋەتلىرى جەريانىدا بەزى كىشىلەر بىر ـ بىرىنى گەپته چېقىپ، بىر ـ بىرىنىڭ سىر ئەسرارلىرىنى ئاشكارىلاپ، تۈگىمىدەك ئىشلارنى تۆگىدەك يوغىنىتىپ، بىشەملىك قىلىشىپ، قوپال، ئوسال مىجەزلىرى بىلەن بىر ـ بىرىگه ھۆرپىيىپ تەلۈلۈك قىلىشماقتا. يەنه شۇنداق كىشىلەرمۇ بارىكى، باشقىلارغا بۆھتان چاپلاش، غەيۋەتخورلۇق قىلىش، پىتنە ـ پاسات تارقىتىش، باشقىلارنىڭ شەخسىيىتىگه تاجاۋۇز قىلىشنى ئۆز كەسپى دائىرىسىدىكى ئىش قاتارىدا ساناشماقتا. دېمەك مۇشۇنداق كىشىنى بىزار قىلىدىغان ناتوغرا ئىللەتلەرنىڭ ھەممىسى دېيانەتسىز، ياخشى تەربىيه كۆرمىگەن، ماددىي مەنپەئەتكىلا ھېرىلگەن شەخسىيەتچى، روھىي دۇنياسى قۇرۇق، ئاخىرەت ئەندىشىسى يوق كىشىلەرنىڭ تەبىئىتى بولۇپ، دېيانەتلىك، تەقۋادار، سەمىمىي، ياخشى تەربىيىلىك مۇئمىنلەرگه يات بولغان، دوستلۇق گۈلىستانىنى خازان قىلىدىغان ئىللەتلەردۇر. ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلىدۇكى، رەسۇلىللاھ مۇنداق دەيدۇ: «مۇسۇلمان مۇسۇلمانىنىڭ قېرىندىشىدۇر، ئۇ قېرىندىشىغا خىيانەت قىلمايدۇ، يالغانچىلىق قىلمايدۇ، يارەم بەرمەي تاشلاپ قويمايدۇ. ھەرقانداق مۇسۇلماننىڭ يەنه بىر مۇسۇلمانىنىڭ ئابرويىنى، مالىلىرىنى، قېنىنى تۆكۈشى ھارامدۇر. تەقۋالىق مانا بۇ يەردە. ئۆزىنىڭ قېرىندىشىنى ھاقارەتلەشلا بىر كىشىنىڭ يامان ئىكەنلىكىگه كۇپايه بولىدۇ.» («رىياز ئۇسسالىھىن» دىن) مەن يېقىندا بىر كىشىنىڭ سىر ـ ئەسرارلىرىنى ئاشكارىلىنىشىدىن ئەندىشه قىلىپ دوستىغا تۆھمەت چاپلىغانلىقىنى، ھەتتا زەنجىرسىمان دوستلىرى ئارىسىدا پىتنە ـ پاسات تارقىتىپ، دوستلار ئارىسىنى يىراقلاشتۇرغانلىقىنى، بىرقانچه دوستىنىڭ ھەق ـ ناھەقنى ئايرىشقا قۇربى يەتمىگەنمۇ ياكى كۆرۈنمەس بىر ئازغۇنلۇقنىڭ ئۇلارنىڭ قەلبىده مەۋج ئۇرۇۋاتقانلىقىدىنمۇ ياكى ئازغىنه مەنپەئەتنىڭ ئۇلارنىڭ ھەق ـ ناھەقنى ئايرىشىغا توسۇق بولۇۋاتقانلىقىدىنمۇ بۇ مەسىلىگه قارىتا پاسسىپ پوزىتسىيىده بولغانلىقىنى ئەمەلىيەتته بولسا، بۆھتان چاپلىغۇچىنىڭ مەكتەپ يۈزى كۆرمىگەن، تەربىيەسىز، ئىلمۇ ـ ئېرفاندىن خەۋەرسىز، ئېنىق ياكى ئېنىقسىز ئىشلىرىدا پالچى ـ كاھىنلارغا يۆلىنىدىغان، تۇرمۇش تىرىكچىلىكىده ھەرقايان يۈگۈرۈپ، جەمئىيەت تەجرىبىسى توپلاپ، ھەر قىسىم كىشىلەر بىلەن ئارىلىشىپ، دىنىغا ياقسا چىرمىشىپ، ياقمىسا تاشلىشىپ

www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
ئۇيغۇرچە ئىلمىي ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
ئۇيغۇر كىتاب توری

يۇرگەنلىكىنى؛ پۇل، مال، ماددىي مەنپەئەتنى دىيانەت، ساپ ئېتىقاد، ئىلمۇ ـ ئىرفان، سەمىمىيلىك، ۋىجدان ـ غۇرۇردىن ئۈستۈن بىلىپ ياشاۋاتقان ئادەم ئىكەنلىكىنى؛ ئۇنىڭ يەنە نۆۋەتتى كەلسە ئەتراپىدىكى توغرا نىيەتلىك كىشىلەرنىڭ تۇرتكىسى بىلەن ئۇلارغا مايىل-لاشقاندەك رەڭدار ـ رەڭسىز تونغا ئورىلىپ ئىچكى ماھىيىتىنى يېپىشقىمۇ ئۇلگۈرىدىغانلى-قىنى ئاڭلىغان ئىدىم. بۇ پەقەت مەن ئۇچرىتقان ۋە ئاڭلىغان ھادىسىلەرنىڭ بىر تامچىسى، خالاس. ئەگەر شۇنداق كىشىلەر ئۆز قىلمىشلىرىنى توغرا تېپىشسا ئاللاھنىڭ مۇنۇ ئايەتلىرىگە نېمە دەرىكىن؟ ئاللاھ قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ: «مۇئمىنلەرگە قىلمىغان ئىشلارنى (چاپلاپ) ئۇلارنى رەنجىتىدىغانلار بۆھتاننى ۋە روشەن گۇناھنى ئۈستىگە ئارتىۋالغان بولىدۇ.» (سۈرە ئەھزاب، 58 ـ ئايەت). ئاللاھ يەنە مۇنداق دەيدۇ: «مۇئمىنلەر ئۈستىدە يامان سۆزلەرنىڭ تارقىلىشىنى ياقتۇرىدىغان ئادەملەر شۈبھىسىزكى دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە قاتتىق ئازابقا قالىدۇ.» (سۈرە نۇر 19 ـ ئايەت) دەرۋەقە، كىشىلەر ئالاقە جەريانىدا كىشىلەرنىڭ دوستلۇق، قېرىنداشلىق مۇناسىۋەتلىرى ھەققىدە نېمىلەرنى ئويلايدىغانلىقىنى بىلىش تەس. ئەمما بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ پەقەت ئۆز مەقسەت ـ مۇددىئالىرىنى ئەملگە ئاشۇرۇش ياكى شۆھرەتپەرەسلىك يولىدا غۇرۇرىنى دەپسەندە قىلىپ، ئەخلاق ـ پەزىلەت، دىيانەت، ئېتىقاد جەھەتتە ئۆزىگە مۇناسىپ بولمىغان ئادەملەرنىڭ، ھەتتا كۆڭلى ئازار يېگەن، تەكەببۇر، بىرەھىم نادانلارنىڭ ئالدىدا قۇيرۇق شىپاڭشتىپ، كەينىدە باشقىلارغا ھال ـ مۇڭ ئېيتىپ يۇرۇشكەنلىكىنى چېلىقتۇرۇش ئاسان. بۇنداق دوستلۇق ئىزھارى ئۆز غۇرۇرىنى دەپسەندە قىلىش بىلەن باراۋەر ئەمەسمۇ؟ يەنە كېلىپ نادانلار ھوزۇرىدىن نېمىگە ئېرىشىش مۇمكىن؟ پارس مۇتەپەككۇرى شەيخ سەئدىنىڭ ھېكمەتلىك مىسرالىرى نادانلار بىلەن بولغان دوستلۇق-نىڭ يارىماس كۆرۈنۈشىنى يارقىن ھالدا يورۇتۇپ بەرگەن:

كىشى نادان بىلەن گەر بىللە بولدى،
نادان دېگەن ئاتاقتا شەرتى تولدى.
دېدىم داناغا مەن: «قىل بىر نەسىھەت»،
دېدى: «نادان بىلەن قۇرما سۆھبەت».

قېرىنداشلارلىرىمىزنىڭ قىسقا ھەم قىممەتلىك ھاياتىمىزدا ئىلىم ساھىبلىرىنى، دىيانەت-لىك سالىھ كىشىلەرنى ياخشى كۆرۈپ، ئۇلارنى دوست تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ ئەخلاق پەزىلەتلىرى-دىن بەھرە ئېلىپ، ھايات بېغىمىزدا خۇش پۇراق گۈللەرنى ئېچىلدۇرۇپ ئۆزىمىزگە ۋە ئۆتكۈنچى ئۆزىمىزنىڭ ئەتراپىمىزدىكى بىر ئۇچۇم كىشىلەرنىڭ مەرھەمىتى-گە نائىل بولالىمغان ياكى بىر تۇركۇم كىشىلەرگە ئۆزىمىزنى ھەر قانچە يېقىن تۇتسىمۇ ئايرىلىپ قالغان، بۇنىڭ سەۋەبىنى بىلىپ ھەيرەتتە قالغان چاغلىرىمىزدا رەسۇلىللاھنىڭ مۇنۇ

www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ئىلمىي ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
ئۇيغۇر كىتاب توری
ئەۋلاد گۈرۈپپىسى

ھەدىسىدىن ئىلھام ئېلىپ: «كىشىلەر ئالتۇن - كۈمۈشنىڭ كانىغا ئوخشاش كاندۇر. ئۇلارنىڭ جاھىلىيەتتىكى ياخشىلىرى ئىسلامدىمۇ ياخشى بولغانلىرىدۇر. روھلار روھى دۇنيادا تۇر - توری بىلەندۇر. ئۇلارنىڭ شۇ چاغدا تونۇشقانلىرى بۇ دۇنيادىمۇ ئۇلپەتلىشىپ، چىقىشىپ بىللە ئۆتىدۇ. شۇ چاغدا تونۇشمىغانلىرى بۇ دۇنيادا قارشىلىشىپ ئۆتىدۇ.» («رىياز ۋسسالىھىن» دىن)

چىن دوستلۇقنىڭ ئاساسى دۇنيا مەنپەئەتىدىن خالىي ھالدىكى ئېتىقادنىڭ قوزغىشىدۇر. بۇ ھەقتە رەسۇلىللاھ مۇنداق دەيدۇ: «ئەرشنىڭ ئەتراپىدا نۇردىن بولغان مۇنبەرلەر بار بولۇپ، ئۇ يەردە كىيىملىرى نۇر، چىرايلىرى نۇر بولغان كىشىلەر بار. ئۇلار پەيغەمبەر ياكى شەھىدلەر ئەمەس. پەيغەمبەر ۋە شەھىدلەر ئۇلارغا ھەۋەس قىلىدۇ. كىشىلەر: (يا رەسۇلىللاھ ئۇلارنى بىزگە سۈپەتلەپ بەرگىن) دېگەندە، ئۇ مۇنداق دېدى: (ئۇلار ئاللاھ ئۈچۈن ئۆزئارا ياخشى كۆرۈشكەن، ئاللاھ ئۈچۈن بىر يەردە ئولتۇرۇشقان، ئاللاھ ئۈچۈن بىر - بىرىنى يوقلاشقانلاردۇر)» (نەسەئى توپلىغان). بىز پەخىرلەنگەن ھالدا شۇنداق دېيەلەيمىزكى، ئىلىم ساھىبلىرى، ئىلىم ھەۋەسكارلىرى بىلەن بىللە بولغان دەملەر نېمىدېگەن مەنىلىك ھەم ئەھمىيەتلىك ھە! دىيانەتلىك، ئېتىقادلىق، پەزىلەتلىك، ۋاپادار دوستلار بىلەن بىللە بولغان دەملەر نېمىدېگەن شېرىن ھەم گۈزەل ھە! قىيىنچىلىق، زەربىلەرگە باش ئەگمەيدىغان ئۈمىدۋار دوستلارغا ھەمنەپەس بولۇش نېمە دېگەن شەرەپلىك ھە! دەرۋەقە، دوستلىرىمىز دىيانەتلىك، تەقۋادار، ئىلىمگە ھەۋەسكار، ياخشى تەربىيىلىك، توغرا پىكىرلىك، گۈزەل ئەخلاقلىق، خۇراپات ۋە بىدئەتتىن خالىي دوستلاردىن بولسا ھەربىر قەدەملىرىمىز ھېكمەتلىك، خۇشپۇراق گۈللەرگە تولىدۇ. ئەگەر ئۇنداق بولمايدىكەن، قەدەملىرىمىز ئازغۇن تىكەنلىكلەردە بولىدۇ. ھەقىقىي چىن دوستلۇق، قېرىنداشلىق شەرتلىرىدە ئۆزىمىزگە نېمىنى راۋا كۆرسەك دوستلارغىمۇ شۇنى راۋا كۆرۈشىمىز، ماددىي مەنپەئەت ئۈچۈن دوستلاردىن يۈز ئۆرۈمەسلىكىمىز، ئۇلارنىڭ ئەيىبلىرىنى يۆگىشىمىز، ھۆرمەت - ئېتىبارىنى قىلىشىمىز، ياخشى تىلەكلەردە بولۇشىمىز، دۇئالاردا ياد ئېتىشىمىز كېرەك. مۇسلىم رىۋايەت قىلغان ھەدىستە رەسۇلىللاھ مۇنداق دەيدۇ: «كىشى ئۆز قېرىندىشىغا ئۇ يوق ۋاقتىدا دۇئا قىلسا، پەرىشتە ئۇنىڭغا: سائىمۇ شۇنداق بولسۇن دەيدۇ». سالىھلاردىن بىر كىشى مۇنداق دېگەن: «ئادەم ئۆلسە ئۇنىڭ ئائىلىسى ئۇنىڭدىن قالغان مىراسلارنى ئۇلىشىدۇ. ئۇ قالدۇرۇپ كەتكەن مىراسلاردىن پايدىلىنىدۇ. سالىھ قېرىندىشىچۇ؟ ئۇ قېرىندىشىنىڭ قىلغان ياخشىلىقلىرىنى، كۆرسەتكەن تەسىرىنى ئەسلەپ تەنھا قايغۇغا چۆمىدۇ. كېچە - كۈندۈز تۆپراق قەۋرىتى ئاستىدىكى قېرىندىشىغا دۇئا قىلىدۇ، مەغپىرەت تىلەيدۇ».

جەمئىيەت تەرەققىياتىدىكى رەڭگا - رەڭ ئۆزگىرىشلەرگە، رەھىمسىز شاللاشلارغا پىسەنت قىلماي، پارلاق نىشان ئۈچۈن قەيسىرانە روھ بىلەن ئىلگىرىلەۋاتقان دوستلار! بىز ئىدىيە ۋە ئورۇنلىما، ئەخلاق - پەزىلەت جەھەتتە ئۆزىمىز بىلەن تەڭداش كىشىلەر بىلەن دوستلىشالايمىز. بىز ھاياتىمىزنىڭ ھەربىر دەملىرىدە بىر بىرىمىزگە دىيانەت، ھىدايەت، مېھىر، ياخشى ئاقىبەت تىلەش بىلەن بىللە ئۆزىمىزنى ھەر تەرەپتىن مۇكەممەللەشتۈرۈپ، گۈزەل پەزىلەتلىرىمىز ئارقىلىق ھەقىقىي دوستلىقىمىزنى كۈچەيتەيلى، ۋاپادار دوستلىرىمىزنى كۆپەيتەيلى. چۈنكى، دوست - دوستنىڭ ئەينىكى.

(ئاپتور: ئۇرۇمچى شەھەرلىك كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتىپىدە)